

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลใน ประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับขั้นการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาของ มหาวิทยาลัยสงขลในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาของ มหาวิทยาลัยสงขลในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย สงขลในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยประกอบด้วย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยประกอบด้วยตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านโครงสร้างของมหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
1.ให้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ทั้งจำนวนและประเภทของคณะกรรมการในลักษณะไตรภาคี	3.91	0.82	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
2. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงจำนวนและประเภทของคณะกรรมการ สภาวิชาการให้เหมาะสม โดยประกอบด้วยคณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในลักษณะ ไตรภาคี	4.08	0.80	มาก
3. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงานใน หน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการบริหารงาน บุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	4.24	0.81	มาก
4. ให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วย วิทยบริการ เช่นการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการสอน การย้าย โอนบุคลากร การใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น	4.12	0.93	มาก
5. มีโครงการขยายวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ หน่วยวิทยบริการ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เพิ่มขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ	3.58	1.11	มาก
6. มหาวิทยาลัยมีการขยายการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ในวิทยาเขต วิทยาลัย ศูนย์วิทยบริการมากขึ้น	4.07	0.96	มาก
7. ส่งเสริมสนับสนุนให้วิทยาเขต วิทยาลัย ที่มีความพร้อมได้รับ การยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศในอนาคต	3.98	1.13	มาก
8. ให้มีการแบ่งฝ่ายโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นพลวัต มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ง่าย	4.01	0.87	มาก
9. ให้มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัย เช่น การดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหารไม่เกิน 2 วาระ และวาระไม่เกิน 5 ปี	4.05	0.98	มาก
10. ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น	4.31	0.97	มาก
รวมเฉลี่ย	4.03	0.58	มาก

จากตาราง 3 ในภาพรวมด้านโครงสร้างของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ด้านโครงสร้างของมหาวิทยาลัยสงฆ์ อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่น่าสนใจได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.31$) ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.24$) และให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วยวิทยบริการ เช่นการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการสอน การย้ายโอนบุคลากร การใช้วัสดุ อุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย ตามความเห็นของบุคลากรในสังกัดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
11. มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยจากบทบาทการควบคุม (Control) ให้มีบทบาทการกำกับ ดูแล หรือสนับสนุน (Monitoring and supervision) ให้มากขึ้น	4.07	0.91	มาก
12. มีการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยตามหลักการองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และหลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management)	4.19	0.84	มาก
13. มีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุกระดับของหน่วยงานในสังกัด	4.29	0.79	มาก
14. มีการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์เกื้อกูลอื่นของบุคลากร ในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร	4.24	0.92	มาก
15. มีการร่วมมือทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศให้มากยิ่งขึ้น	4.20	0.90	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
16. มีการจัดการด้านการบริหาร และด้านวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เช่น การประชุม (Conference) การสอนทางไกล (E-learning) ให้มากยิ่งขึ้น	4.04	1.00	มาก
17. มีการปรับปรุงการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล(Good Governance)	4.12	0.93	มาก
18.มีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงบประมาณในรูปแบบ งบประมาณโดยมุ่งเน้นผลงาน (Performance-base Budgetting)	3.99	0.85	มาก
19. มีการระดมสรรพกำลังในการแสวงหาทรัพยากรการบริหารให้มากยิ่งขึ้น	4.04	0.94	มาก
20. มีการสร้างเครือข่าย การร่วมมือกันกับองค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.06	0.94	มาก
รวมเฉลี่ย	4.12	0.73	มาก

จากตาราง 4 ในภาพรวมด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่น่าสนใจ ได้แก่ มีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคตโดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุกๆระดับของหน่วยงานในสังกัด ($\bar{X} = 4.29$) มีการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูลอื่นของบุคลากรในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร ($\bar{X} = 4.24$) และมีการร่วมมือทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากรกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการผลิตบัณฑิตและการพัฒนา
หลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
21. มีการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมและความสนใจของผู้เรียน	4.17	0.92	มาก
22. มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนทั้งฆราวาส และ บรรพชิตได้เข้า มาศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีการจำกัดสัดส่วนการรับ	4.11	0.91	มาก
23. เปิดโอกาสให้สตรีเพศ และ ผู้บวชที่ได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียน ได้มากยิ่งขึ้น	3.94	1.08	มาก
24. การรับนิสิตมีการเน้นการประเมินผู้สมัครทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนาเป็นสำคัญ มากกว่าความรู้ทางวิชาการ	4.00	0.94	มาก
25. มีโครงการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการต่างๆ ร่วมกับสถาบัน การศึกษาของสงฆ์ ทั้งในและต่างประเทศ	4.07	0.92	มาก
26. มีกำหนดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป (General education) ของทุกวิชาโดยเน้นความรู้เบื้องต้นทางพุทธ ศาสนา คุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง (เปลี่ยนแปลง พ.ร.บ.)	4.08	0.94	มาก
27. มีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้ง ประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธ ศาสนาให้มากขึ้น	4.20	0.96	มาก
28. มีการเปิดหลักสูตรการสอน ภาคนอกเวลา หรือ หลักสูตร การสอนทางไกล (Distance Learning) เพื่อให้ฆราวาส หรือ บรรพชิตที่มีงานทำ หรืออยู่ไกลศูนย์วิทยบริการมีโอกาส ศึกษาเล่าเรียนได้	3.97	1.03	มาก
รวมเฉลี่ย	4.07	0.76	มาก

จากตาราง 5 ในภาพรวมด้านการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่น่าสนใจ ได้แก่ มีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.20$) มีการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.17$) และมีการเปิดโอกาสให้ทุกคนทั้งฆราวาส และบรรพชิตได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีการจำกัดสัดส่วนการรับ ($\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการบริการสังคมตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
29. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชนในท้องถิ่นที่บริการของมหาวิทยาลัย	4.30	0.94	มาก
30. มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอันดับต้น ๆ ในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาส่วนบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานทางพุทธศาสนา	4.15	0.93	มาก
31. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางรวมในการศึกษา และปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานในท้องถิ่นที่บริการของมหาวิทยาลัย	4.23	0.94	มาก
32. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกต้อง แก่ประชาชนในเขตท้องถิ่นที่บริการ	4.03	0.97	มาก
33. มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไก ให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ	3.73	0.97	มาก
34. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถาน และวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการให้บริการสังคม	4.07	1.00	มาก
35. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บริการห้องสมุด จัดทำ Website บทเรียน ทางพุทธศาสนาแบบ Online ให้แก่สังคม	3.82	1.08	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
36. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนาในทุก ๆ สถานที่และโอกาส	3.78	1.04	มาก
37. มหาวิทยาลัยส่งเสริม และ จัดผลิตสื่อ เผยแพร่ธรรมในรูปแบบ VCD หรือ DVD แจกจ่ายแก่สถานศึกษา หรือหน่วยงานต่าง ๆ	3.89	1.09	มาก
38. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานการให้บริการทางสังคมกับศาสนิกชนอื่น เพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจอันดีของผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน	3.88	1.02	มาก
รวมเฉลี่ย	3.99	0.72	มาก

จากตาราง 6 ในภาพรวมด้านการบริการสังคมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การบริการสังคมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่น่าสนใจ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับประชาชนในท้องที่บริการของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.30$) มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมในการศึกษาและปฏิบัติวิปัสสนา กัมมัฏฐานในท้องที่บริการของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.23$) และมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอันดับต้น ๆ ในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาส่วนบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานทางพุทธศาสนา ($\bar{X} = 4.15$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการวิจัยและพัฒนา ตามความเห็นของบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
39. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานจัดหาเงินทุน เพื่อจัดตั้ง กองทุนวิจัยทางพุทธศาสนาให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 ของ งบประมาณของมหาวิทยาลัย	3.68	1.04	มาก
40. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธศาสนา เป็นหลัก	3.94	1.04	มาก
41. มหาวิทยาลัยร่วมมือในการทำวิจัยกับนักวิจัยต่างศาสนา เพื่อการเรียนรู้และความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา	3.67	1.07	มาก
42. มหาวิทยาลัยสนับสนุนเงินทุนวิจัยโดยใช้ลักษณะเด่น ทางศักยภาพบุคลากร และสภาพแวดล้อมทางบริบทของ แต่ละภูมิภาคสตรีในประเทศไทย	3.79	1.05	มาก
43. มหาวิทยาลัยพัฒนาการจัดทำวารสารทางการวิจัย โดยการ ตีพิมพ์เป็นประจำทั้งด้านภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ	3.79	1.16	มาก
44. มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทางการวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัยทุก ๆ ปี	3.94	1.13	มาก
45. มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านการวิจัยดีเด่นของ บุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำการวิจัย ให้มากขึ้น	3.90	1.16	มาก
46. มหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัย ต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น	3.92	1.13	มาก
47. มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาที่เป็นหน่วยงาน เทียบเท่าคณะ เพื่อบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย	3.98	1.10	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
48. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธ ศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับ พุทธศาสนาเพื่อขอทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของ มหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น	3.94	1.07	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85	0.81	มาก

จากตาราง 7 ในภาพรวมด้านการวิจัยและพัฒนา ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การวิจัยและพัฒนา ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่น่าสนใจ ได้แก่ มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาที่เป็นหน่วยงาน เทียบเท่าคณะ เพื่อบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.98$) มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธศาสนาเป็นหลัก, มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทางการวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัยทุก ๆ ปี, และมหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาเพื่อขอทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.94$) และมหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัยต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านทำนุบำรุงศาสนาและ
ศิลปวัฒนธรรมตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัย
ราชวิทยาลัย

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
49. มหาวิทยาลัยมีการอบรมด้านพระพุทธศาสนา และ การจัดการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ประชาชนรัก และ หวงแหนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง	4.08	0.99	มาก
50. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านพุทธศิลป์ ทุกแขนงวิชา ทั้งด้านจิตรกรรม ประติมากรรม หรือ สถาปัตยกรรมทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ในประเทศไทย	4.07	0.97	มาก
51. มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานด้านศิลปวัฒนธรรม และ ด้านพุทธศิลป์ตามความพร้อม ในหน่วยงานในสังกัด ของมหาวิทยาลัย	4.06	0.99	มาก
52. มหาวิทยาลัยจัดตั้งเครือข่ายด้านการทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน	3.85	0.99	มาก
53. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้มี พุทธธรรมสัญจร โดยการเผยแพร่พุทธศาสนาเชิงรุก	3.98	0.95	มาก
54. มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและพุทธศิลป์ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น	4.03	1.00	มาก
รวมเฉลี่ย	4.01	0.83	มาก

จากตาราง 8 ในภาพรวมด้านทะนุบำรุงศาสนาและศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่าด้านทะนุบำรุงศาสนาและ
ศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่น่าสนใจ ได้แก่
มหาวิทยาลัยมีการอบรมด้านพระพุทธศาสนา และการจัดการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ประชาชน
รัก และ หวงแหนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง ($\bar{X} = 4.08$) มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลาง
การเรียนรู้ทางด้านพุทธศิลป์ทุกแขนงวิชา ทั้งด้านจิตรกรรม ประติมากรรม หรือสถาปัตยกรรม

ทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ในประเทศไทย ($\bar{X} = 4.07$) และมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถาน
ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านพุทธศิลป์ตามความพร้อม ในหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัย
($\bar{X} = 4.06$)

**ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านการส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์
ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์**

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
55. มหาวิทยาลัยร่วมมือ และช่วยเหลือมหาเถรสมาคม ในการ สร้างเครือข่ายบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น	4.06	0.93	มาก
56. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล และรายนาม พระนักเทศน์ ตามเอกทัศคของแต่ละรูปทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ ในประเทศไทยสำหรับเอกชนและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ใช้บริการ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์	3.79	0.93	มาก
57. มหาวิทยาลัยส่งเสริมและอนุรักษ์การเทศน์ของพระนักเทศน์ ดั้งเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพระนักเทศน์ด้วยวิธีการเทศน์ แบบร่วมสมัยที่หลากหลาย	3.85	1.00	มาก
58. มหาวิทยาลัยรับเป็นภาระเป็นเจ้าของภาพในการจัดทำหลักสูตร ตำรานักธรรม/บาลี ให้มีคุณภาพและทันสมัย	3.70	0.96	มาก
59. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการสนับสนุนการปกครอง คณะสงฆ์ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	3.84	1.06	มาก
60. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการแก้ไข ป้องกันหรือปราบปราม พฤติกรรมของภิกษุนอกเรีตทั่วไปในสังคม	3.85	1.06	มาก
61. มหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบในการเผยแพร่แนวปฏิบัติในการ ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามฐานะของเจ้าภาพ เช่น พิธีกรรมการบวช พิธีกรรม การเกิด การตาย การแต่งงาน หรือขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น	3.92	1.02	มาก
62. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมเด็กและเยาวชน ของชาติสนใจในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น	4.13	0.93	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	ระดับ
63. มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมกับศูนย์กลาง พระพุทธศาสนาแห่งโลก	4.19	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย	3.93	0.73	มาก

จากตาราง 9 ในภาพรวมด้านการส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ของมหาวิทยาลัย
อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่น่าสนใจ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและ
มีส่วนร่วมกับศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งโลก ($\bar{X} = 4.19$) มหาวิทยาลัยมีบทบาท
ในการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติสนใจในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.13$) และ
มหาวิทยาลัยร่วมมือ และช่วยเหลือมหาเถรสมาคม ในการสร้างเครือข่ายบริหารกิจการคณะสงฆ์
ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.06$)

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ใน
ประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยประกอบด้วยตาราง
ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 แสดงจำนวนองค์ประกอบและตัวแปรที่ได้จากการวิเคราะห์

องค์ประกอบที่	ข้อคำถามที่
1	11, 10, 14, 15, 12, 13, 17, 16, 18, 9, 8
2	52, 54, 53, 49, 55, 48, 51, 50, 47, 38,
3	23, 24, 27, 26, 25, 30, 29, 31, 22, 28, 21
4	32, 34, 33
5	59, 60, 62, 61
6	37, 35, 36, 39
7	43, 45, 44, 46
8	3, 2, 1, 4

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ข้อความที่
9	41, 40, 42
10	57, 58, 56, 63
11	19, 20
12	5, 6
13	7

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบกับเกณฑ์ที่กำหนดพบว่า องค์ประกอบที่ 11 และ 12 มีจำนวนตัวแปร 2 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 13 มีจำนวน 1 ตัวแปร ฉะนั้นองค์ประกอบที่ 11, 12 และ 13 จึงไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดจึงได้ตัดองค์ประกอบดังกล่าวออก ทำให้เหลือองค์ประกอบที่สำคัญจำนวน 10 องค์ประกอบและมีตัวแปร 58 ตัวแปร ซึ่งองค์ประกอบที่เหลือสามารถอธิบายถึง อนาคตศึกษามหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ครอบคลุมแล้ว และผู้วิจัยได้ตั้งชื่อองค์ประกอบให้สอดคล้องกับตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบดังแสดงในตาราง 11 ถึง ตาราง 20

ตาราง 11 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบค่าไอเกินและค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
11	มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย จากบทบาทการควบคุม (Control) ให้มีบทบาทการกำกับ ดูแล หรือสนับสนุน (Monitoring and supervision) ให้มากขึ้น	.784	1
10	ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น	.774	2
14	มีการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์เกื้อกูลอื่นของบุคลากร ในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร	.772	3

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
15	มีการร่วมมือทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศให้มาก ยิ่งขึ้น	.757	4
12	มีการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยตามหลักการ องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และหลักการการจัดการความรู้ (Knowledge Management)	.720	5
13	มีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุกระดับของหน่วยงาน ในสังกัด	.705	6
17	มีการปรับปรุงการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหาร จัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	.662	7
16	มีการจัดการด้านการบริหาร และด้านวิชาการโดยใช้ เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เช่น การประชุม (Conference) การสอนทางไกล (E-learning) ให้มาก ยิ่งขึ้น	.646	8
18	มีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงบประมาณในรูปแบบ ระบบงบประมาณโดยมุ่งเน้นผลงาน (Performance- base Budgeting)	.535	9
9	ให้มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของฝ่าย บริหารมหาวิทยาลัย เช่น การดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร ไม่เกิน 2 วาระและวาระไม่เกิน 5 ปี	.524	10

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
8	ให้มีการแบ่งฝ่ายโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นพลวัต มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ง่าย	.498	11
	ค่าไอเกน	23.642	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	37.527	

จากตาราง 11 พบว่าองค์ประกอบที่ 1 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 11 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .498 ถึง .784 มีค่าไอเกน เท่ากับ 23.642 และค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 37.527 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 11 ตัวแปรสามารถบรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 12 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 2 เป้าหมายการดำเนินงานด้านสังคม

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
52	มหาวิทยาลัยจัดตั้งเครือข่ายด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน	.788	1
54	มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและพุทธศิลป์ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น	.771	2
53	มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้มี พุทธธรรมสัญจร โดยการเผยแพร่พุทธศาสนาเชิงรุก	.761	3
49	มหาวิทยาลัยมีการอบรมด้านพระพุทธศาสนา และการจัดการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ประชาชนรัก และหวงแหนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง	.673	4

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
55	มหาวิทยาลัยร่วมมือ และช่วยเหลือมหาเถรสมาคม ในการสร้างเครือข่ายบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	.639	5
48	มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธ ศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง กับพุทธศาสนาเพื่อขอทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของ มหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น	.626	6
51	มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานด้านศิลปวัฒนธรรม และ ด้านพุทธศิลป์ตามความพร้อม ในหน่วยงานในสังกัด ของมหาวิทยาลัย	.614	7
50	มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านพุทธ ศิลป์ ทุกแขนงวิชา ทั้งด้านจิตรกรรม ประติมากรรม หรือสถาปัตยกรรมทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ในประเทศไทย	.609	8
47	มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาที่เป็น หน่วยงานเทียบเท่าคณะ เพื่อบริหารงานวิจัยของ มหาวิทยาลัย	.529	9
38	มหาวิทยาลัยมีการประสานงานการให้บริการทางสังคม กับศาสนิกชนอื่น เพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจอันดีของ ผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน	.368	10
ค่าไอเกน		4.062	
ค่าร้อยละของความแปรปรวน		6.448	

จากตาราง 12 พบว่าองค์ประกอบที่ 2 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญจำนวน 10 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .368 ถึง .788 มีค่าไอเกน เท่ากับ 4.062 และ ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 6.448 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 10 ตัวแปร สามารถบรรยาย องค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 13 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวน
ขององค์ประกอบที่ 3 หลักการบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
23	เปิดโอกาสให้สตรีเพศและผู้บวชที่ได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนได้มากยิ่งขึ้น	.751	1
24	การรับนิสิตมีการเน้นการประเมินผู้สมัครทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนาเป็นสำคัญ มากกว่าความรู้ทางวิชาการ	.736	2
27	มีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น	.717	3
26	มีกำหนดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป (General education) ของทุกวิชาโดยเน้นความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนา คุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (เปลี่ยนแปลง พ.ร.บ.)	.700	4
25	มีโครงการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการต่างๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษาของสงฆ์ ทั้งในและต่างประเทศ	.694	5
30	มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอันดับต้น ๆ ในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาส่วนบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานทางพุทธศาสนา	.628	6
29	มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชนในท้องถิ่นบริการของมหาวิทยาลัย	.621	7
31	มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมในการศึกษา และปฏิบัติวิปัสสนา กัมมัฏฐานในท้องถิ่นบริการของมหาวิทยาลัย	.574	8
22	มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนทั้งฆราวาส และ บรรพชิตได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีการจำกัดสัดส่วนการรับ	.534	9

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
28	มีการเปิดหลักสูตรการสอน ภาคนอกเวลา หรือ หลักสูตรการสอนทางไกล (Distance Learning) เพื่อให้ชมร่วาส หรือ บรรพชิตที่มีงานทำ หรืออยู่ไกล ศูนย์วิทยบริการมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนได้	.514	10
21	มีการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมและความสนใจของผู้เรียน	.421	11
	ค่าไอเกน	3.583	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	5.687	

จากตาราง 13 พบว่าองค์ประกอบที่ 3 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปร ในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .421 ถึง .751 มีค่าไอเกน เท่ากับ 3.583 และค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 5.687 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 11 ตัวแปรสามารถบรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 14 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
32	มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบ พิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกต้อง แก่ประชาชนในเขต ท้องถิ่นบริการ	.812	1
34	มหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถาน และวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการให้บริการสังคม	.783	2
33	มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไก ให้มีการสื่อสารสองทาง ระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ	.774	3
	ค่าไอเกน	2.426	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	3.850	

จากตาราง 14 พบว่าองค์ประกอบที่ 4 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .774 ถึง .812 มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.426 และค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 3.850 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 7 ตัวแปร สามารถบรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 15 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 5 การปกครองของสงฆ์

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
59	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการสนับสนุนการปกครองคณะสงฆ์ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	.807	1
60	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการแก้ไข ป้องกันหรือปราบปรามพฤติกรรมของภิกษุออกกรีตทั่วไปในสังคม	.764	2
62	มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติสนใจในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น	.738	3
61	มหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบในการเผยแพร่แนวปฏิบัติในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่ทำให้ลดภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามฐานะของเจ้าภาพ เช่น พิธีกรรมการบวช พิธีกรรมการเกิด การตาย การแต่งงาน หรือขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น	.539	4
ค่าไอเกน		2.371	
ค่าร้อยละของความแปรปรวน		3.764	

จากตาราง 15 พบว่าองค์ประกอบที่ 5 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .539 ถึง .807 มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.371 และค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 3.764 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถบรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 16 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเคนและค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
37	มหาวิทยาลัยส่งเสริม และ จัดผลิตสื่อ เผยแพร่ธรรม ในรูปแบบ VCD หรือ DVD แจกจ่ายแก่สถานศึกษา หรือ หน่วยงานต่าง ๆ	.819	1
35	มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บริการห้องสมุด จัดทำ Website บทเรียน ทางพุทธศาสนาแบบ Online ให้แก่ สังคม	.811	2
36	มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็น วิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนาในทุก ๆ สถานที่ และโอกาส	.756	3
39	มหาวิทยาลัยมีการประสานงานจัดหาเงินทุน เพื่อจัดตั้ง กองทุนวิจัยทางพุทธศาสนาให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 ของงบประมาณของมหาวิทยาลัย	.670	4
	ค่าไอเคน	1.974	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	3.133	

จากตาราง 16 พบว่าองค์ประกอบที่ 6 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 5 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .670 ถึง .819 มีค่าไอเคน เท่ากับ 1.974 และค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 3.133 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถบรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 17 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวน
ขององค์ประกอบที่ 7 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
43	มหาวิทยาลัยพัฒนาการจัดทำวารสารทางกรวิจัย โดยการตีพิมพ์เป็นประจำทั้งด้านภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ	.707	1
45	มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านกรวิจัยดีเด่น ของบุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำการ วิจัยให้มากขึ้น	.685	2
44	มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทางกรวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัยทุก ๆ ปี	.624	3
46	มหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัย ต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น	.555	4
	ค่าไอเกน	1.742	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	2.766	

จากตาราง 17 พบว่าองค์ประกอบที่ 7 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 6 ตัวแปร
มีค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง .707 ถึง .555 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.742 และ
ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 2.766 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถบรรยาย
องค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุดใน

ตาราง 18 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวน
ขององค์ประกอบที่ 8 การกระจายอำนาจ

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
3	ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงานใน หน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการ บริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น	.798	1

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
2	ให้มีการแก้ไขปรับปรุงจำนวนและประเภทของคณะกรรมการสภาวิชาการให้เหมาะสม โดยประกอบด้วยคณะกรรมการฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในลักษณะไตรภาคี	.797	2
1	ให้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ทั้งจำนวนและประเภทของคณะกรรมการในลักษณะไตรภาคี	.763	3
4	ให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วยวิทยบริการ เช่นการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการสอน การย้ายโอนบุคลากร การใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น	.532	4
	ค่าไอแกน	1.471	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	2.355	

จากตาราง 18 พบว่าองค์ประกอบที่ 8 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง .532 ถึง .798 มีค่าไอแกน เท่ากับ 1.471 และค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 2.355 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถบรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 19 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 9 การส่งเสริมการทำวิจัย

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
41	มหาวิทยาลัยร่วมมือในการทำวิจัยกับนักวิจัยต่าง ศาสนา เพื่อการเรียนรู้และความเข้าใจอันดีระหว่าง ศาสนา	.786	1
40	มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธ ศาสนาเป็นหลัก	.778	2
42	มหาวิทยาลัยสนับสนุนเงินทุนวิจัยโดยใช้ลักษณะเด่น ทางศักยภาพบุคลากร และสภาพแวดล้อมทางบริบท ของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทย	.734	3
	ค่าไอเกน	1.388	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	2.203	

จากตาราง 19 พบว่าองค์ประกอบที่ 9 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง .734 ถึง .786 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.388 และค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 2.203 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรสามารถบรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตาราง 20 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าไอเกนและค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 10 หลักสูตรพระพุทธศาสนา

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
57	มหาวิทยาลัยส่งเสริมและอนุรักษ์การเทศน์ของพระ นักเทศน์ดั้งเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพระนักเทศน์ด้วย วิธีการเทศน์แบบร่วมสมัยที่หลากหลาย	.751	1
58	มหาวิทยาลัยรับเป็นภาระเป็นเจ้าภาพในการจัดทำ หลักสูตร ตำรานักธรรม/บาลี ให้มีคุณภาพและทันสมัย	.688	2

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	น้ำหนักองค์ประกอบ	อันดับ
56	มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล และรายงาน พระนักเทศน์ ตามเอกทัศของแต่ละรูปทั่วทุกภาค ภูมิศาสตร์ ในประเทศไทยสำหรับเอกชนและหน่วยงาน ต่างๆ ได้ให้บริการให้ตรงตามวัตถุประสงค์	.553	3
63	มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมกับ ศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งโลก	.368	4
	ค่าไอเกน	1.303	
	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	2.068	

จากตาราง 20 พบว่าองค์ประกอบที่ 10 บรรยายด้วยตัวแปรที่สำคัญ จำนวน 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง .368 ถึง .751 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.303 และ ค่าร้อยละของความแปรปรวน เท่ากับ 2.068 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรสามารถบรรยาย องค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต

ผลการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ชั้น ตามลำดับดังต่อไปนี้

ชั้นที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต

ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบดังนี้

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคตฉบับร่าง โดยกำหนดออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่ 1 หลักการ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 3 หลักการบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์

2. ส่วนที่ 2 เป้าหมาย ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร

องค์ประกอบที่ 2 เป้าหมายการดำเนินงานด้านสังคม

3. ส่วนที่ 3 แนวดำเนินการ ประกอบด้วย 2 ด้านได้แก่

3.1 ด้านการบริหารองค์กร ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

องค์ประกอบที่ 5 การปกครองของสงฆ์

องค์ประกอบที่ 8 การกระจายอำนาจ

3.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 7 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

องค์ประกอบที่ 9 การส่งเสริมการทำวิจัย

องค์ประกอบที่ 10 หลักสูตรพระพุทธศาสนา

1. ส่วนที่ 1 หลักการ ประกอบด้วย 1 องค์ประกอบคือ

องค์ประกอบที่ 3 หลักการบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์

1. เปิดโอกาสให้สตรีเพศ และ ผู้บวชชีได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนได้มากยิ่งขึ้น

2. การรับนิสิตมีการเน้นการประเมินผู้สมัครทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้

เบื้องต้นทางพุทธศาสนาเป็นสำคัญ มากกว่าความรู้ทางวิชาการ

3. มีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น

4. มีกำหนดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป (General education) ของทุกวิชาโดยเน้นความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนา คุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (เปลี่ยนแปลง พ.ร.บ.)

5. มีโครงการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษาของสงฆ์ ทั้งในและต่างประเทศ

6. มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอันดับต้น ๆ ในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาส่วนบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานทางพุทธศาสนา

7. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชนใน
ท้องที่บริการของมหาวิทยาลัย

8. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางรวมในการศึกษา และปฏิบัติวิปัสสนา กัมมัฏฐานในท้องที่
บริการของมหาวิทยาลัย

9. มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนทั้งฆราวาส และบรรพชิตได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนโดยไม่
มีการจำกัดสัดส่วนการรับ

10. มีการเปิดหลักสูตรการสอน ภาคนอกเวลา หรือ หลักสูตรการสอนทางไกล
(Distance Learning) เพื่อให้ฆราวาส หรือ บรรพชิตที่มีงานทำ หรืออยู่ไกลศูนย์วิทยบริการมี
โอกาสศึกษาเล่าเรียนได้

11. มีการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
และความสนใจของผู้เรียน

2. ส่วนที่ 2 เป้าหมาย ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ

องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร

1. มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย จากบทบาท
การควบคุม (Control) ให้มีบทบาทการกำกับ ดูแล หรือสนับสนุน (Monitoring and supervision)
ให้มากขึ้น

2. ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น

3. มีการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์เกื้อกูลอื่นของ
บุคลากร ในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร

4. มีการร่วมมือทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในและ
นอกประเทศให้มากยิ่งขึ้น

5. มีการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยตามหลักการองค์การแห่งการเรียนรู้
(Learning Organization) และหลักการการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

6. มีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกล
ยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational
Planning) ในทุก ๆ ระดับของหน่วยงานในสังกัด

7. มีการปรับปรุงการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือหลัก
ธรรมาภิบาล (Good Governance)

8. มีการจัดการด้านการบริหาร และด้านวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เช่น การประชุม (Conference) การสอนทางไกล (E-learning) ให้มากยิ่งขึ้น

9. มีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงบประมาณในรูปแบบ ระบบงบประมาณโดย มุ่งเน้นผลงาน (Performance-base Budgeting)

10. ให้มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัย เช่น การดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหารไม่เกิน 2 วาระและวาระไม่เกิน 5 ปี

11. ให้มีการแบ่งฝ่ายโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ให้มีความเป็น พลวัต มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ง่าย

องค์ประกอบที่ 2 เป้าหมายการดำเนินงานด้านสังคม

1. มหาวิทยาลัยจัดตั้งเครือข่ายด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชน

2. มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรม และพุทธศิลป์ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

3. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้มี พุทธธรรมสัญจร โดยการเผยแพร่พุทธศาสนา เิงรุก

4. มหาวิทยาลัยมีการอบรมด้านพระพุทธศาสนา และการจัดการศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น ให้ประชาชนรัก และหวงแหนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง

5. มหาวิทยาลัยร่วมมือ และช่วยเหลือมหาเถรสมาคม ในการสร้างเครือข่ายบริหาร กิจการคณะสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาเพื่อขอทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้ มากยิ่งขึ้น

7. มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านพุทธศิลป์ตาม ความพร้อม ในหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัย

8. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านพุทธศิลป์ ทุกแขนงวิชา ทั้งด้านจิตรกรรม ประติมากรรม หรือสถาปัตยกรรมทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ในประเทศไทย

9. มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาที่เป็นหน่วยงานเทียบเท่าคณะ เพื่อบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

10. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานการให้บริการทางสังคมกับศาสนิกชนอื่น เพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจอันดีของผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกัน

3. ส่วนที่ 3 แนวดำเนินการ ประกอบด้วย 2 ด้านได้แก่

3.1 ด้านการบริหารองค์กร ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ

องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

1. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา ที่ถูกต้อง แก่ประชาชนในเขตท้องที่บริการ

2. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถาน และวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการ ให้บริการสังคม

3. มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไก ให้มีการสื่อสารสองทางระหว่าง มหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ

องค์ประกอบที่ 5 การปกครองของสงฆ์

1. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการสนับสนุนการปกครองคณะสงฆ์ ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการแก้ไข ป้องกันหรือปราบปรามพฤติกรรม ของภิกษุสงฆ์ที่ผิดทั่วไปในสังคม

3. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติสนใจใน พระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น

4. มหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบในการเผยแพร่แนวปฏิบัติในการประกอบพิธีกรรม ทางศาสนาที่ทำให้ลดภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามฐานะของเจ้าภาพ เช่น พิธีกรรมการบวช พิธีกรรมการเกิด การตาย การแต่งงาน หรือขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 8 การกระจายอำนาจ

1. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสม ยิ่งขึ้น

2. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงจำนวนและประเภทของคณะกรรมการสภาวิชาการให้ เหมาะสม โดยประกอบด้วยคณะกรรมการฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกใน ลักษณะไตรภาคี

3. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เรื่ององค์ประกอบของ คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ทั้งจำนวนและประเภทของคณะกรรมการในลักษณะไตรภาคี

4. ให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วยวิทยบริการ เช่นการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการสอน การย้ายโอนบุคลากร การใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น

3.2 ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ

องค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

1. มหาวิทยาลัยส่งเสริม และ จัดผลิตสื่อ เผยแพร่ธรรม ในรูปแบบ VCD หรือ DVD แจกจ่ายแก่สถานศึกษา หรือ หน่วยงานต่าง ๆ
2. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บริการห้องสมุด จัดทำ Website บทเรียนทางพุทธศาสนาแบบ Online ให้แก่สังคม
3. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนาในทุก ๆ สถานที่ และโอกาส
4. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานจัดหาเงินทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนวิจัยทางพุทธศาสนาให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 ของงบประมาณของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 7 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

1. มหาวิทยาลัยพัฒนาการจัดทำวารสารทางการวิจัย โดยการตีพิมพ์เป็นประจำทั้งด้านภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
2. มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านการวิจัยดีเด่นของบุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำการวิจัยให้มากขึ้น
3. มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทางการวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัยทุก ๆ ปี
4. มหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัยต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น

องค์ประกอบที่ 9 การส่งเสริมการทำวิจัย

1. มหาวิทยาลัยร่วมมือในการทำวิจัยกับนักวิจัยต่างศาสนา เพื่อการเรียนรู้และความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา
2. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธศาสนาเป็นหลัก
3. มหาวิทยาลัยสนับสนุนเงินทุนวิจัยโดยใช้ลักษณะเด่นทางศักยภาพบุคลากรและสภาพแวดล้อมทางบริบทของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทย

องค์ประกอบที่ 10 หลักสูตรพระพุทธศาสนา

1. มหาวิทยาลัยส่งเสริมและอนุรักษ์การเทศน์ของพระนักเทศน์ดั้งเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพระนักเทศน์ด้วยวิธีการเทศน์แบบร่วมสมัยที่หลากหลาย
2. มหาวิทยาลัยรับเป็นภาระเป็นเจ้าภาพในการจัดทำหลักสูตร ตำรานักธรรม/บาลี ให้มีคุณภาพและทันสมัย
3. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล และรายนามพระนักเทศน์ ตามเอกทัศของแต่ละรูปทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ ในประเทศไทยสำหรับเอกชนและหน่วยงาน ต่าง ๆ ได้ใช้บริการให้ตรงตามวัตถุประสงค์
4. มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมกับศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งโลก

ขั้นที่ 2 ผลการตรวจสอบรูปแบบฉบับร่าง

การวิจัยในขั้นนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอ รูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในภาคฉบับร่าง โดยนำรูปแบบฉบับร่างและแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน ตรวจสอบรูปแบบ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย จำนวน 2 รอบ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่ามัธยฐาน (Medians: Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (InterQuartile Range: IR) เกณฑ์การพิจารณารูปแบบค่ามัธยฐานจะต้องมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ต้องไม่เกิน 1.50 ส่วนผลการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 เป็นการยืนยันคำตอบในรอบที่ 1 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 1

แบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยนำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบมาสร้างแบบสอบถามซึ่งมีจำนวน 58 ข้อ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 10 องค์ประกอบ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่ามัธยฐาน (Medians: Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (InterQuartile Range: IR) และใช้เกณฑ์การคัดเลือกโดยเลือกรายการที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2

แบบสอบถามในรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกันกับรอบที่ 1 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของรอบที่ 1 ที่แสดงค่ามัธยฐาน (Medians: Mdn) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (InterQuartile Range: IR) ของแต่ละข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผลการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 นี้ ผู้เชี่ยวชาญยืนยันตามผลการพิจารณาตามรอบที่ 1

ทุกรูป/ คน ดังนั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบรูปแบบจึงได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพียงรอบเดียว ดังแสดงในตาราง 21 – 30

ตาราง 21 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และอันดับตามติของผู้เชี่ยวชาญองค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn.	IQR	Con
1. มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย จากบทบาทการควบคุม (Control) ให้มีบทบาทการกำกับ ดูแล หรือสนับสนุน (Monitoring and supervision) ให้มากขึ้น	4.08	0.62	ได้
2. ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น	4.85	0.58	ได้
3. มีการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์เกื้อกูลอื่นของบุคลากร ในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร	4.77	0.62	ได้
4. มีการร่วมมือทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศให้มากยิ่งขึ้น	4.75	0.65	ได้
5. มีการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยตามหลักการองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และหลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management)	4.73	0.65	ได้
6. มีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุก ๆ ระดับของหน่วยงานในสังกัด	4.85	0.58	ได้
7. มีการปรับปรุงการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	4.85	0.58	ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
8. มีการจัดการด้านการบริหาร และด้านวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เช่น การประชุม (Conference) การสอนทางไกล (E-learning) ให้มากยิ่งขึ้น	4.52	1.10	ได้
9. มีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงบประมาณในรูปแบบระบบงบประมาณโดยมุ่งเน้นผลงาน (Performance-base Budgetting)	4.45	1.05	ได้
10. ให้มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัย เช่น การดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหารไม่เกิน 2 วาระและวาระไม่เกิน 5 ปี	4.06	1.4	ได้
11. ให้มีการแบ่งฝ่ายโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นพลวัต มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ง่าย	4.22	1.05	ได้

จากตาราง 21 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร โดยพิจารณาจากข้อมูลรายข้อพบว่ามีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.06 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ

ตาราง 22 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และอันดับตามติของผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 2 เป้าหมายการดำเนินงานด้านสังคม

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. มหาวิทยาลัยจัดตั้งเครือข่ายด้านการทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน	4.68	0.84	ได้
2. มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและพุทธศิลป์ เพื่อเผยแพร่ ความรู้แก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น	4.90	0.55	ได้
3. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้มี พุทธธรรมสัญจร โดยการเผยแพร่พุทธศาสนาเชิงรุก	4.66	0.88	ได้
4. มหาวิทยาลัยมีการอบรมด้านพระพุทธศาสนา และการ จัดการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ประชาชนรัก และ หวง แหนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง	4.71	0.77	ได้
5. มหาวิทยาลัยร่วมมือ และช่วยเหลือมหาเถรสมาคม ในการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการคณะสงฆ์ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.66	0.90	ได้
6. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธ ศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง กับพุทธศาสนาเพื่อขอทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของ มหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น	4.75	0.65	ได้
7. มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานด้านศิลปวัฒนธรรม และ ด้านพุทธศิลป์ตามความพร้อม ในหน่วยงานในสังกัด ของมหาวิทยาลัย	4.55	1.15	ได้
8. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านพุทธ ศิลป์ ทุกแขนงวิชา ทั้งด้านจิตรกรรมประติมากรรมหรือ สถาปัตยกรรม ทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ในประเทศไทย	4.52	1.18	ได้

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
9. มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาที่เป็น หน่วยงานเทียบเท่าคณะ เพื่อบริหารงานวิจัยของ มหาวิทยาลัย	4.50	1.11	ได้
10. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานการให้บริการทาง สังคมกับศาสนิกชนอื่น เพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจอันดีของผู้นับถือศาสนาที่ แตกต่างกัน	4.43	1.31	ได้

จากตาราง 22 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 2 เป้าหมายการดำเนินงานด้านสังคม โดยพิจารณาจากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.43 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ

ตาราง 23 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 3 หลักการบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. เปิดโอกาสให้สตรีเพศ และผู้บวชชีได้เข้ามาศึกษาเล่า เรียนได้มากยิ่งขึ้น	4.05	0.88	ได้
2. การรับนิสิตมีการเน้นการประเมินผู้สมัครทางด้าน คุณธรรม จริยธรรม และความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนา เป็นสำคัญ มากกว่าความรู้ทางวิชาการ	4.68	0.84	ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
3. มีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น	4.66	0.99	ได้
4. มีกำหนดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป (General education) ของทุกวิชาโดยเน้นความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนา คุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.41	1.10	ได้
5. มีโครงการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการต่างๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษาของสงฆ์ ทั้งในและต่างประเทศ	4.27	1.11	ได้
6. มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอันดับต้น ๆ ในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาส่วนบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานทางพุทธศาสนา	4.61	0.94	ได้
7. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชนในท้องถิ่นที่บริการของมหาวิทยาลัย	4.85	0.58	ได้
8. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมในการศึกษา และปฏิบัติวิปัสสนา กัมมัฏฐานในท้องถิ่นที่บริการของมหาวิทยาลัย	4.80	0.62	ได้
9. มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนทั้งฆราวาส และ บรรพชิตได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีภาระจำกัดสัดส่วนการรับ	4.41	1.31	ได้
10. มีการเปิดหลักสูตรการสอน ภาคนอกเวลา หรือ หลักสูตรการสอนทางไกล (Distance Learning) เพื่อให้ฆราวาส หรือ บรรพชิตที่มีงานทำ หรืออยู่ไกลศูนย์วิทยบริการมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนได้	4.47	1.31	ได้
11. มีการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความสนใจของผู้เรียน	4.47	1.31	ได้

จากตาราง 23 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 3 หลักการบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ โดยพิจารณาจากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.05 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ

ตาราง 24 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกต้อง แก่ประชาชนในเขตท้องที่บริการ	4.76	0.65	ได้
2. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถาน และวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการให้บริการสังคม	4.70	0.80	ได้
3. มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไกให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ	4.61	1.07	ได้

จากตาราง 24 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา โดยพิจารณาจากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.61 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ

ตาราง 25 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และอันดับตามติของผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 5 การปกครองของสงฆ์

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการสนับสนุนการปกครอง คณะสงฆ์ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.75	0.65	ได้
2. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการแก้ไข ป้องกันหรือ ปราบปรามพฤติกรรมของภิกษุออกกริตทั่วไปในสังคม	4.55	1.15	ได้
3. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมเด็กและเยาวชน ของชาติสนใจในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น	4.80	0.62	ได้
4. มหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบในการเผยแพร่แนวปฏิบัติใน การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่ทำให้ลดภาระ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามฐานะของเจ้าภาพ เช่น พิธีกรรม การ บวช พิธีกรรมการเกิดการตาย การแต่งงาน หรือขึ้นบ้าน ใหม่ เป็นต้น	4.75	0.65	ได้

จากตาราง 25 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญ
มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 5 การปกครองของสงฆ์ โดยพิจารณา
จากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.55 ขึ้นไปและมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า
1.50 ทุกข้อ

ตาราง 26 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และอันดับตามติของผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. มหาวิทยาลัยส่งเสริม และ จัดผลิตสื่อ เผยแพร่ธรรม ใน รูปแบบ VCD หรือ DVD แจกจ่ายแก่สถานศึกษา หรือ หน่วยงานต่าง ๆ	4.76	0.65	ได้
2. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บริการห้องสมุด จัดทำ Website บทเรียน ทางพุทธศาสนาแบบ Online ให้แก่ สังคม	4.76	0.65	ได้
3. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็น วิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนาในทุก ๆ สถานที่ และโอกาส	4.78	0.62	ได้
4. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานจัดหาเงินทุน เพื่อ จัดตั้งกองทุนวิจัยทางพุทธศาสนาให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 ของงบประมาณของมหาวิทยาลัย	4.55	1.18	ได้

จากตาราง 26 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญ
มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม
เพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.55 ขึ้นไปและ
มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ

ตาราง 27 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และจันทามติของผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 7 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. มหาวิทยาลัยพัฒนาการจัดทำวารสารทางการวิจัย โดยการตีพิมพ์เป็นประจำทั้งด้านภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ	4.36	1.09	ได้
2. มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านการวิจัยดีเด่นของบุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำการวิจัยให้มากขึ้น	4.50	1.05	ได้
3. มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทางการวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัยทุก ๆ ปี	4.52	1.10	ได้
4. มหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัยต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น	4.50	1.05	ได้

จากตาราง 27 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 7 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.36 ขึ้นไปและมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ

ตาราง 28 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญ องค์ประกอบที่ 8 การกระจายอำนาจ

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงาน ในหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	4.63	0.98	ได้
2. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงจำนวนและประเภทของ คณะกรรมการสภาวิชาการให้เหมาะสม โดยประกอบด้วย คณะกรรมการฝ่ายบริหาร ฝ่ายวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกในลักษณะไตรภาคี	4.60	0.99	ได้
3. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย เรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ทั้งจำนวนและประเภทของคณะกรรมการในลักษณะ ไตรภาคี	4.66	0.90	ได้
4. ให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วยวิทย บริการ เช่นการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการสอน การย้าย โอนบุคลากร การใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น	4.65	0.92	ได้

จากตาราง 28 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 8 การกระจายอำนาจ โดยพิจารณาจาก ข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.60 ขึ้นไปและมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50 ทุกข้อ

ตาราง 29 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และจันทามติของผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 9 การส่งเสริมการทำวิจัย

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. มหาวิทยาลัยร่วมมือในการทำวิจัยกับนักวิจัยต่าง ศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้และความเข้าใจอันดีระหว่าง ศาสตร์	4.55	1.15	ได้
2. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธ ศาสตร์เป็นหลัก	4.71	0.90	ได้
3. มหาวิทยาลัยสนับสนุนเงินทุนวิจัยโดยใช้ลักษณะเด่น ทางศักยภาพบุคลากร และสภาพแวดล้อมทางบริบทของ แต่ละภูมิภาคในประเทศไทย	4.61	1.07	ได้

จากตาราง 29 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญ
มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 9 การส่งเสริมการทำวิจัย โดยพิจารณา
จากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.55 ขึ้นไปและมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า
1.50 ทุกข้อ

ตาราง 30 แสดงค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และอันดับตามติของผู้เชี่ยวชาญ
องค์ประกอบที่ 10 หลักสูตรพระพุทธศาสนา

รายการ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ		
	Mdn	IQR	Con
1. มหาวิทยาลัยส่งเสริมและอนุรักษ์การเทศน์ของพระ นักเทศน์ดั้งเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพระนักเทศน์ด้วย วิธีการเทศน์แบบร่วมสมัยที่หลากหลาย	4.73	0.65	ได้
2. มหาวิทยาลัยรับเป็นภาระเป็นเจ้าภาพในการจัดทำ หลักสูตร ตำรานักธรรม/บาลี ให้มีคุณภาพและทันสมัย	4.40	1.03	ได้
3. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล และรายนาม พระนักเทศน์ ตามเอกทัศคของแต่ละรูปทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ ในประเทศไทยสำหรับเอกชนเลหน่วยงานต่างๆ ได้ใช้บริการ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์	4.72	0.65	ได้
4. มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมกับ ศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งโลก	4.73	0.65	ได้

จากตาราง 30 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญ
มีความเห็นสอดคล้องกันว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ 10 หลักสูตรพระพุทธศาสนา โดยพิจารณา
จากข้อมูลรายข้อพบว่า มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 4.40 ขึ้นไปและมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ต่ำกว่า 1.50
ทุกข้อ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในอนาคต

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ภาพรวมของรูปแบบ
ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติ

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงาน ขององค์กร	4.54	.37	มากที่สุด	4.33	.33	มาก	4.70	.31	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 เป้าหมายการดำเนินงาน ด้านสังคม	4.68	.32	มากที่สุด	4.32	.48	มาก	4.67	.53	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 หลักการบริหาร มหาวิทยาลัยสงขล	4.70	.33	มากที่สุด	4.28	.54	มาก	4.71	.59	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่าย เพื่อการพัฒนา	4.84	.30	มากที่สุด	4.31	.71	มาก	4.72	.63	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 5 การส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์	4.54	.45	มากที่สุด	4.12	.49	มาก	4.63	.72	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	4.86	.31	มากที่สุด	4.43	.61	มาก	4.45	.91	มาก

ตาราง 31 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
องค์ประกอบที่ 7 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ	4.69	.48	มากที่สุด	4.11	.54	มาก	4.68	.56	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 8 การกระจายอำนาจ	4.43	.52	มาก	4.12	.73	มาก	4.59	.77	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 9 การส่งเสริมการทำวิจัย	4.59	.45	มากที่สุด	4.04	.55	มาก	4.68	.51	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 10 หลักสูตรพระพุทธรูปศึกษา	4.71	.41	มากที่สุด	4.21	.68	มาก	4.59	.77	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.65	.29	มากที่สุด	4.26	.40	มาก	4.68	.49	มากที่สุด

จากตาราง 31 ภาพรวมของรูปแบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในอนาคต เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาได้แก่ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณารายละเอียดรายด้าน พบว่า

ด้านความเหมาะสม องค์ประกอบที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยมากอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 6 ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 ($\bar{X} = 4.84$) และองค์ประกอบที่ 10 ($\bar{X} = 4.71$) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกองค์ประกอบ

ด้านความเป็นไปได้ องค์ประกอบที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยมากอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 6 ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ($\bar{X} = 4.33$) และองค์ประกอบที่ 2 ($\bar{X} = 4.32$) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ

ด้านเป็นประโยชน์ องค์ประกอบที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยมากอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 ($\bar{X} = 4.72$) องค์ประกอบที่ 3 ($\bar{X} = 4.71$) และองค์ประกอบที่ 1 ($\bar{X} = 4.70$) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกองค์ประกอบ

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ของ องค์ประกอบที่ 1
เป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย จากบทบาทการควบคุม (Control) ให้มีบทบาทกำกับ ดูแลหรือ สนับสนุน (Monitoring and supervision) ให้มากขึ้น	4.09	.86	มาก	4.04	.78	มาก	4.59	.66	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมากยิ่งขึ้น	4.54	.67	มากที่สุด	4.50	.59	มาก	4.68	.56	มากที่สุด
3. มีการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์ที่ผูกพันของ บุคลากร ในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร	4.59	.66	มากที่สุด	4.54	.73	มากที่สุด	4.77	.42	มากที่สุด
4. มีการร่วมมือทางวิชาการ การพัฒนา บุคลากร กับมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในและ นอกประเทศให้มากยิ่งขึ้น	4.50	5.11	มาก	4.40	.66	มาก	4.59	.59	มากที่สุด

ตาราง 32 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
5. มีการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัยตามหลักการองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และหลักการการจัดการความรู้ (Knowledge Management)	4.59	.50	มากที่สุด	4.31	.64	มาก	4.59	.59	มากที่สุด
6. มีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุกระดับของหน่วยงานในสังกัด	4.72	.45	มากที่สุด	4.54	.50	มากที่สุด	4.86	.35	มากที่สุด
7. มีการปรับปรุงการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	4.77	.42	มากที่สุด	4.63	.49	มากที่สุด	4.81	.39	มากที่สุด

ตาราง 32 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
8. มีการจัดการด้านการบริหาร และด้านวิชาการโดยใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เช่น การประชุม (Conference) การสอนทางไกล (E-learning) ให้มากยิ่งขึ้น	4.68	.47	มากที่สุด	4.36	.65	มาก	4.81	.39	มากที่สุด
9. มีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงบประมาณในรูปแบบ ระบบงบประมาณโดยมุ่งเน้นผลงาน (Performance-base Budgeting)	4.09	.92	มาก	3.81	.79	มาก	4.59	.79	มากที่สุด
10. ให้มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัย เช่น การดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหารไม่เกิน 2 วาระและวาระไม่เกิน 5 ปี	4.72	.55	มากที่สุด	4.22	.81	มาก	4.72	.55	มากที่สุด
11. ให้มีการแบ่งฝ่ายโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นพลวัต มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ง่าย	4.63	.58	มากที่สุด	4.22	.75	มาก	4.72	.55	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.54	.37	มากที่สุด	4.33	.33	มาก	4.70	.31	มากที่สุด

จากตาราง 32 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 1 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) ด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีการปรับปรุงการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ($\bar{X} = 4.77$) มีการวางแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุกระดับของหน่วยงานในสังกัด และให้มีการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัย เช่น การดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหารไม่เกิน 2 วาระและวาระไม่เกิน 5 ปี ($\bar{X} = 4.72$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีการปรับปรุงการบริหารงานโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ($\bar{X} = 4.63$) มีการปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือน ค่าตอบแทน และผลประโยชน์เกื้อกูลอื่นของบุคลากร ในมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร และมีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุก ๆ ระดับของหน่วยงานในสังกัด ($\bar{X} = 4.54$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และรายการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มีการวางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้แน่นอนในอนาคต โดยมีการวางแผนกลยุทธ์ระยะยาว (Strategic Planning) และการวางแผนปฏิบัติการประจำปี (Operational Planning) ในทุกระดับของหน่วยงานในสังกัด ($\bar{X} = 4.86$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 2
เป้าหมายการดำเนินงานด้านสังคม

	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยจัดตั้งเครือข่ายด้านการ ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับหน่วยงานทั้ง ภาครัฐ และเอกชน	4.36	.58	มาก	3.81	.79	มากที่สุด	4.86	.46	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและพุทธ ศิลป์ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้มาก ยิ่งขึ้น	4.95	.21	มากที่สุด	4.72	.55	มากที่สุด	4.68	.56	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้มี พุทธ ธรรมสัญจร โดยการเผยแพร่พุทธศาสนาเชิงรุก	4.59	.59	มากที่สุด	4.36	.58	มาก	4.68	.64	มากที่สุด
4. มหาวิทยาลัยมีการอบรมด้าน พระพุทธศาสนา และการจัดการศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น ให้ประชาชนรัก และ ห่วงแหน ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง	4.68	.56	มากที่สุด	4.36	.72	มาก	4.72	.63	มากที่สุด

ตาราง 33 (ต่อ)

	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	\bar{X}	SD	ระดับ	ระดับ	\bar{X}	SD
5. มหาวิทยาลัยร่วมมือ และช่วยเหลือมหาวิทยาลัย สมาคม ในการสร้างเครือข่ายบริการกิจการ คณะสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.77	.42	มากที่สุด	มาก	4.68	.56
6. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาเพื่อขอ ทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้ มากยิ่งขึ้น	4.86	.35	มากที่สุด	มาก	4.63	.58
7. มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานด้าน ศิลปวัฒนธรรม และด้านพุทธศิลป์ตามความ พร้อม ในหน่วยงานในสังกัด ของมหาวิทยาลัย	4.77	.42	มากที่สุด	มากที่สุด	4.68	.56

ตาราง 33 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
8. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางด้านพุทธศิลป์ทุกแขนงวิชา ทั้งด้านกิจกรรมประติมากรรมหรือสถาปัตยกรรมทั่วทุกภาคภูมิศาสตร์ในประเทศไทย	4.81	.39	มากที่สุด	4.31	.71	มาก
9. มหาวิทยาลัยจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาที่เป็นหน่วยงานเทียบเท่าคณะเพื่อบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย	4.68	.47	มากที่สุด	4.40	.73	มาก
10. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานการให้บริการทางสังคมกับศาสนิกชนอื่นเพื่อร่วมกันสร้างความเข้าใจอันดีของผู้มีศรัทธาที่แตกต่างกัน	4.36	.90	มาก	3.77	.86	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.68	.32	มากที่สุด	4.32	0.48	มาก
				4.67	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 33 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 2 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) ด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและพุทธศิลป์ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.95$) มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาเพื่อขอทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.86$) และ มหาวิทยาลัยร่วมมือและช่วยเหลือมหาเถรสมาคม ในการสร้างเครือข่ายบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.77$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและพุทธศิลป์ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.72$) มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านพุทธศิลป์ตามความพร้อมในหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.54$) มหาวิทยาลัยร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น สำนักพุทธศาสนา สภาวิจัยแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาเพื่อขอทุนการวิจัยให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยจัดตั้งเครือข่ายด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ($\bar{X} = 4.86$) มหาวิทยาลัยมีการอบรมด้านพระพุทธศาสนา และการจัดการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ประชาชนรัก และหวงแหนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง ($\bar{X} = 4.72$) มหาวิทยาลัยจัดตั้งศูนย์หนังสือ และจัดพิมพ์ตำราต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและพุทธศิลป์ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.69$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกรายการ

ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 3
 หลักการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. เปิดโอกาสให้สตรีเพศ และผู้บวชที่ได้อุปสมบทได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนได้มากยิ่งขึ้น	4.63	.49	มากที่สุด	4.27	.88	มาก	4.77	.52	มากที่สุด
2. การรับนิสิตมีการเน้นการประเมินผู้สมัครทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนาเป็นสำคัญ มากกว่าความรู้ทางวิชาการ	4.86	.35	มากที่สุด	4.45	.67	มาก	4.72	.55	มากที่สุด
3. มีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น	4.86	.35	มากที่สุด	4.27	.76	มาก	4.77	.52	มากที่สุด
4. มีกำหนดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไป (General education) ของทุกวิชาโดยเน้นความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนา คุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.72	.45	มากที่สุด	4.27	.63	มาก	4.68	.71	มากที่สุด

ตาราง 34 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
5. มีโครงการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการต่างๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษาของสงฆ์ ทั้งในและต่างประเทศ	4.72	.455	มากที่สุด	4.27	.70	มาก	4.72	.70	มากที่สุด
6. มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอันดับต้นๆ ในการแก้ปัญหาสังคม และปัญหาส่วนบุคคล โดยอยู่บนพื้นฐานทางพุทธศาสนา	4.72	.455	มากที่สุด	4.09	.81	มาก	4.68	.64	มากที่สุด
7. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชนในท้องถิ่นที่บริการของมหาวิทยาลัย	4.72	.45	มากที่สุด	4.40	.79	มาก	4.68	.72	มากที่สุด
8. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมในการศึกษา และปฏิบัติวิปัสสนา ก็มีพื้นฐานในท้องถิ่นที่บริการของมหาวิทยาลัย	4.63	.49	มากที่สุด	4.36	.72	มาก	4.72	.70	มากที่สุด
9. มีการเปิดโอกาสให้ทุกคนทั้งฆราวาส และบรรพชิตได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย สัดส่วนการรับ	4.63	.49	มากที่สุด	4.36	.73	มาก	4.54	.80	มากที่สุด

ตาราง 34 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
10. มีการเปิดหลักสูตรการสอน ภาคนอกเวลา หรือ หลักสูตรการสอนทางไกล (Distance Learning) เพื่อให้ชาวลา หรือ บรรพชิตที่มีงานทำ หรืออยู่ไกลศูนย์วิทยบริการมีโอกาสศึกษาล่าเรียนได้	4.63	.49	มากที่สุด	4.18	.79	มาก	4.81	.50	มากที่สุด
11. มีการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความสนใจของผู้เรียน	4.59	.50	มากที่สุด	4.22	.81	มาก	4.72	.70	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.70	.33	มากที่สุด	4.28	.54	มาก	4.71	.59	มากที่สุด

จากตาราง 34 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 3 เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.71$) ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.70$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณา รายละเอียดพบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การรับนิสิตมีการเน้นการประเมินผู้สมัครทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนาเป็นสำคัญ มากกว่าความรู้ทางวิชาการ และมีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.86$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และรายการอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในอันดับต้น ๆ ได้แก่ การรับนิสิตมีการเน้นการประเมินผู้สมัครทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรู้เบื้องต้นทางพุทธศาสนาเป็นสำคัญ มากกว่าความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชนในท้องที่บริการของมหาวิทยาลัย ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกรายการ

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) และรายการอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มีการเปิดหลักสูตรการสอน ภาคคนอกเวลา หรือ หลักสูตรการสอนทางไกล (Distance Learning) เพื่อให้มหาวิทยาลัย หรือ บรรพชิตที่มีงานทำ หรืออยู่ไกลศูนย์วิทยบริการมีโอกาสศึกษาเล่าเรียนได้ ($\bar{X} = 4.81$) รองลงมา ได้แก่ มีการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.77$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 4 การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกต้อง แก่ประชาชนในเขตท้องถิ่นบริการ	4.90	.29	มากที่สุด	4.45	.67	มาก	4.68	.46	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถาน และวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการให้บริการสังคม	4.90	.29	มากที่สุด	4.22	.81	มาก	4.68	.77	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไกให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ	4.72	.45	มากที่สุด	4.27	.82	มาก	4.77	.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.84	.30	มากที่สุด	4.31	.71	มาก	4.72	.63	มากที่สุด

จากตาราง 35 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 4 เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.84$) ความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.72$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) และรายการอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเขตท้องที่บริการ และ มหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถาน และวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการให้บริการสังคม ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไก ให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.72$)

ด้านความเป็นไปได้ขององค์ประกอบที่ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และรายการอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเขตท้องที่บริการ ($\bar{X} = 4.90$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไก ให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.27$) และมหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถานและวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการให้บริการสังคม ($\bar{X} = 4.22$)

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) และรายการอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มหาวิทยาลัยสร้างระบบกลไก ให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเขตท้องที่บริการ และ มหาวิทยาลัยร่วมมือกับศาสนสถาน และวัดต่าง ๆ เป็นเครือข่ายในการให้บริการสังคม ($\bar{X} = 4.68$)

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 5 การปกครองของสงฆ์

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการสนับสนุนการปกครองคณะสงฆ์ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.77	.42	มากที่สุด	4.09	.68	มาก	4.77	.52	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการแก้ไข ป้องกันหรือปราบปรามพฤติกรรมของภิกษุที่ผิดทั่วไปในสังคม	4.22	.68	มาก	3.63	.78	มาก	4.81	.50	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติสนใจพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น	4.54	.67	มากที่สุด	4.45	.59	มาก	4.72	.55	มากที่สุด
4. มหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบในการเผยแพร่แนวปฏิบัติในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่ทำได้ดี ภาวะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามฐานะของเจ้าภาพ เช่น พิธีกรรม การบวช พิธีกรรมการเกิด การตาย การแต่งงาน หรือขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น	4.63	.58	มากที่สุด	4.31	.64	มาก	4.63	.78	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.54	0.45	มากที่สุด	4.12	.49	มาก	4.63	.72	มากที่สุด

จากตาราง 36 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 5 เรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.63$) ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.54$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการสนับสนุนการปกครองคณะสงฆ์ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นต้นแบบในการเผยแพร่แนวปฏิบัติในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่ทำให้ลดภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามฐานะของเจ้าภาพ เช่น พิธีกรรม การบวช พิธีกรรมการเกิดการตาย การแต่งงาน หรือขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.63$) และมหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติสนใจในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.54$)

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติสนใจในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.54$)

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีบทบาทในการแก้ไข ป้องกันหรือปราบปรามพฤติกรรมของภิกษุออกกริตทั่วไปในสังคม ($\bar{X} = 4.81$)

ตาราง 37 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นที่ประจักษ์ ขององค์ประกอบที่ 6 การส่งเสริมการพัฒนาบัณฑิตกรรมเพื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นที่ประจักษ์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยส่งเสริม และ จัดผลิตสื่อ เผยแพร่ กรรม ในรูปแบบ VCD หรือ DVD แจกจ่ายแก่ สถานศึกษา หรือ หน่วยงานต่าง ๆ	4.90	.29	มากที่สุด	4.36	.72	มาก	4.68	.71	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บริการห้องสมุด จัดทำ Website บทเรียน ทางพุทธศาสนาแบบ Online ให้แก่สังคม	4.86	.35	มากที่สุด	4.40	.73	มาก	4.77	.42	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของ มหาวิทยาลัยเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธ ศาสนาในทุก ๆ สถานที่ และโอกาส	4.90	.29	มากที่สุด	4.54	.59	มาก	4.72	.63	มากที่สุด
4. มหาวิทยาลัยมีการประสานงานจัดหาเงินทุน เพื่อจัดตั้งกองวิจัยทางพุทธศาสนาให้ได้อย่าง น้อยร้อยละ 10 ของงบประมาณของมหาวิทยาลัย	4.77	.52	มากที่สุด	4.40	.85	มาก	4.68	.77	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.86	.31	มากที่สุด	4.43	.61	มาก	4.71	.91	มาก

จากตาราง 37 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 6 เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.86$) ความเป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.71$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.86$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริม และ จัดผลิตสื่อ เผยแพร่ธรรม ในรูปแบบ VCD หรือ DVD แจกจ่ายแก่สถานศึกษา หรือ หน่วยงานต่าง ๆ และมหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนาในทุก ๆ สถานที่ และโอกาส ($\bar{X} = 4.90$)

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนาในทุก ๆ สถานที่ และโอกาส ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บริการห้องสมุดจัดทำ Website บทเรียน ทางพุทธศาสนาแบบ Online ให้แก่สังคมและมหาวิทยาลัยมีการประสานงานจัดหาเงินทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนวิจัยทางพุทธศาสนาให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 10 ของงบประมาณของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.40$)

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.71$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บริการห้องสมุดจัดทำ Website บทเรียน ทางพุทธศาสนาแบบ Online ให้แก่สังคม ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางพุทธศาสนาในทุก ๆ สถานที่และโอกาส ($\bar{X} = 4.72$)

ตาราง 38 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นที่พอใจขององค์ประกอบที่ 7
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นที่พอใจ		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยพัฒนาการจัดทำวารสาร ทางกรวิจัย โดยการตีพิมพ์เป็นประจำทั้งด้าน ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ	4.63	.58	มากที่สุด	3.95	.89	มาก	4.63	.72	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านการ วิจัยดีเด่นของบุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้น ให้บุคลากรทำกรวิจัยให้มากขึ้น	4.77	.42	มากที่สุด	4.13	.77	มาก	4.63	.72	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ทางการวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัย ทุก ๆ ปี	4.68	.56	มากที่สุด	4.18	.58	มาก	4.59	.73	มากที่สุด
4. มหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือ กับนักวิจัยต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพหุ ศาสตร์ให้มากขึ้น	4.68	.64	มากที่สุด	4.18	.66	มาก	4.77	.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.69	.48	มากที่สุด	4.11	.54	มาก	4.68	.56	มากที่สุด

จากตาราง 38 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 7 เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.69$) เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.68$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านการวิจัยดีเด่นของบุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำการวิจัยให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทางการวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัยทุก ๆ ปี และมหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัยต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.68$)

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทางการวิจัย (Symposium) เสนอผลงานวิจัยทุก ๆ ปี และมหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัยต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านการวิจัยดีเด่นของบุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำการวิจัยให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.13$)

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีการแลกเปลี่ยน หรือร่วมมือกับนักวิจัยต่างประเทศ ให้วิจัยทางด้านพุทธศาสนาให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยพัฒนาการจัดทำวารสารทางการวิจัย โดยการตีพิมพ์เป็นประจำทั้งด้านภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ และมหาวิทยาลัยมีการคัดเลือกผลงานด้านการวิจัยดีเด่นของบุคลากรและมีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรทำการวิจัยให้มากขึ้น ($\bar{X} = 4.63$)

ตาราง 39 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 8 การกระจายอำนาจ

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจ การบริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลและ การบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	4.68	.47	มากที่สุด	4.40	.73	มาก	4.59	.85	มากที่สุด
2. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงจำนวนและประเภทของ คณะกรรมการสภาวิชาการให้เหมาะสม โดย ประกอบด้วยคณะกรรมการฝ่ายบริหาร ฝ่าย วิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในลักษณะ ไตรภาคี	4.04	.84	มาก	3.86	1.08	มาก	4.54	.91	มากที่สุด
3. ให้มีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัย เรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการ สภามหาวิทยาลัยทั้งจำนวนและประเภทของ คณะกรรมการในลักษณะไตรภาคี	4.36	.72	มาก	3.86	.94	มาก	4.50	1.01	มาก

ตาราง 39 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		ความเป็นประโยชน์	
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
4. ให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วยวิทยบริการ เช่นการแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการสอน การย้ายโอน บุคลากร การใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น	4.63	.49	มากที่สุด	4.36	.84	มาก
				4.72	.63	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.43	.52	มาก	4.12	.73	มาก
				4.59	.77	มากที่สุด

จากตาราง 39 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 8 เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.59$) ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.43$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณา รายละเอียด พบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 8 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) และ รายการ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงาน ในหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาได้แก่ ให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากร ร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วยวิทยบริการ เช่น การแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการสอน การย้ายโอนบุคลากร การใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.63$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกรายการ

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 8 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และ รายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ ให้มีการ แก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการ บริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกรายการ

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 8 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากที่สุด ได้แก่ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ให้มีการจัดรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต วิทยาลัยและหน่วยวิทยบริการ เช่นการแลกเปลี่ยน บุคลากรทางการสอน การย้ายโอนบุคลากร การใช้วัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ เป็นต้น ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมา ได้แก่ ให้มีการแก้ไขปรับปรุงกระจายอำนาจการบริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.59$)

ตาราง 40 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 9 การส่งเสริมการทำวิจัย

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยร่วมมือในการทำวิจัยกับนักวิจัยต่างศาสนา เพื่อการเรียนรู้และความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา	4.36	.65	มาก	3.54	.73	มาก	4.59	.73	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธศาสนาเป็นหลัก	4.77	.42	มากที่สุด	4.22	.75	มาก	4.77	.42	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยสนับสนุนเงินทุนวิจัยโดยใช้ลักษณะเด่นทางศักยภาพบุคลากร และสภาพแวดล้อมทางบริบทของแต่ละภูมิภาคสตรีในประเทศไทย	4.63	.49	มากที่สุด	4.36	.72	มาก	4.68	.56	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.59	.45	มากที่สุด	4.04	.55	มาก	4.68	.51	มากที่สุด

จากตาราง 40 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 9 เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.68$) ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.59$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 9 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธศาสนาเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยสนับสนุนเงินทุนวิจัยโดยใช้ลักษณะเด่นทางศักยภาพบุคลากร และสภาพแวดล้อมทางบริบทของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทย ($\bar{X} = 4.63$)

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 9 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 9 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยที่เน้นทางพุทธศาสนาเป็นหลัก ($\bar{X} = 4.77$) รองลงมา ได้แก่ มหาวิทยาลัยสนับสนุนเงินทุนวิจัยโดยใช้ลักษณะเด่นทางศักยภาพบุคลากรและสภาพแวดล้อมทางบริบทของแต่ละภูมิภาคในประเทศไทย ($\bar{X} = 4.68$)

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 10
 หลักสูตรพระพุทธศาสนา

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			เป็นประโยชน์		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยส่งเสริมและอนุรักษ์การเทศน์ของพระนักเทศน์ดั้งเดิมรวมทั้งการส่งเสริมพระนักเทศน์ด้วยวิธีการเทศน์แบบร่วมสมัยที่หลากหลาย	4.77	.52	มากที่สุด	4.31	.77	มาก	4.59	.85	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยรับเป็นภาวะเป็นเจ้าของเจ้าภาพในการจัดทำหลักสูตร ตำราปกรณ์กรรม/บาลี ให้มีคุณภาพและทันสมัย	4.63	.49	มากที่สุด	3.95	.95	มาก	4.54	.91	มากที่สุด
3. มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล และรายงานพระนักเทศน์ ตามเอกทัศของแต่ละรูปทั่วประเทศ ภาคภูมิศาสตร์ ไม่ประเทศไทยสำหรับเอกชนแต่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ใช้บริการให้ตรงตามวัตถุประสงค์	4.63	.58	มากที่สุด	4.22	1.02	มาก	4.50	1.01	มาก
4. มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมกับศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งโลก	4.81	.50	มากที่สุด	4.36	.65	มาก	4.72	.63	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.71	.41	มากที่สุด	4.21	.68	มาก	4.59	.77	มากที่สุด

จากตาราง 41 ภาพรวมองค์ประกอบที่ 10 เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.71$) เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 4.59$) และความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบที่ 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมกับศูนย์กลางพระพุทธศาสนา แห่งโลก ($\bar{X} = 4.81$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมและอนุรักษ์การเทศน์ของพระนักเทศน์ดั้งเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพระนักเทศน์ด้วยวิธีการเทศน์แบบร่วมสมัยที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.77$)

ด้านความเป็นไปได้ ขององค์ประกอบที่ 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

ด้านความเป็นประโยชน์ ขององค์ประกอบที่ 10 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) และรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดในอันดับต้น ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมกับศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งโลก ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมาได้แก่ มหาวิทยาลัยส่งเสริมและอนุรักษ์การเทศน์ของพระนักเทศน์ดั้งเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพระนักเทศน์ด้วยวิธีการเทศน์แบบร่วมสมัยที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.59$)